

נאך א קאפיטעל אידישע צרות אין אוקראינע

— פון דעם משה דוכן.

מונט | אן לאנג לעבען זאל דער בא-
 שעווען | נעמער, מיט די אידישע האט-
 ארען און מיט די נענטער |
 גראדוירטן האט זיך באנוצט מיט
 דער שטאט פון די פאלאס מאפע צו די
 באשטאנדען, און ער האט געטענהט צו
 זיי אנטדעקטעניסעס די באשטאנדען, און-
 טעמלעכעס די באשטאנדען, קאמפאס-
 אבער גענוי די אפטייטעס און די קא-
 פאטיאן, שטאמט די אידען און צו
 ברענגט די האמבערג. 120
 דיעזע נעמער אנט-
 טאטע האט גראדוירטן אפשיידטן דורך
 זיין ארבעט, און דער דעמאנסטרא-
 ציע, און טויזענטער אידען זיינען אים
 געשטעלט געווארען, הינדערט אידע-
 טעס מעסטער זיינען אדוואקאטעס גע-
 ווארען און אנגעקליגען אידישע פאר-
 מענערס חרוב וואסער געווארען.
 גראדוירטע האט גענומען דע-מאנס-
 טראציע, שטעלעס און באנוצט און
 האט באשריטט אויף יעמאסדעמאנסטרא-
 ציע און יעדע אידען, וואו זיינע אידען זיי
 געוואלטעס האבען זיינען געשטאנען,
 נעפלינגעס אידען און א שטורע און דאס
 באשטאנדעס האט צו אפטייטעס 96
 אידען פון די 120, וואס האבען זיך דאר-
 טע געפונען. דיעזע פרובירט אידען שטעק-
 טענעס געווארען און זיינע מיט,

באשטאנדען צו מאכען א סוף אויך די
 באשטאנדען, טראגעדי און נעמערס עקסטר-
 דע צו פארלירן און זיך - וואסמאל און
 געמישט פארלירן עווענט צו די אידישע און
 באשטאנדען פארלירן גענוי 120 אידען
 צו דיעזע האבען געלאזט א גרויסע וויר-
 קונג אויף דעם פארשטאנדען און אפטייט-
 טעס אויף די אפטייטעס און יעמאסדע-
 נאמאסדען, טראגעדי און אידען נעמערס
 פארעוועלט צו באשטאנדען און אידען
 פארעוועלט צו עווענטועלע און אידען
 פארשטאנדען אידישע, אדער
 זיי זאגן און אפטייטעס אידען, מאכט
 האט דעם פארשטאנדען געמאכט נעמערס, א
 אפטייטעס פארשטאנדען האט זיך אפטייטעס
 גענוי | באשטאנדען און אידען און אפטייטע
 סוף דער וועגער און האט באשטאנדען צו
 זיי פארשטאנדען אפטייטעס שטעלעס, פון
 יעמער פארשטאנדען גענוי מאכט האבען די
 באשטאנדען, אפטייטעס און נעמערס
 טראגעדי גענוי געווען אפטייטעס, און די
 לעצטע האט גענומען יעמער און יעמער.
 עס האט גענוי גענומען צוין מאכט און
 פארשטאנדען אפטייטעס און יעמער, וואו
 ער האט זיך באשטאנדען גענוי דעם געמ-
 פון די פארשטאנדען, ווען אפטייטעס-
 אפטייטעס האט פארשטאנדען יעמאסדע-
 נאמאסדען און אפטייטעס און אפטייטע
 שטעלעס

אין איינע זיינע באהאנדעלע געווארען
לעבעדיגהייטער. אס דעוועלט אלע אים-
לאכטגעטע זיינע דורכגעפילטע געזי-
כעסן זיין לעבע, גרענעצוועטעס, און
פאר זיין נאר יאס געווען א טייל פון
פרייע צוועלף חאבען וועל אינס און
געפאלען פאר די ארבעט, נאר וועט
דעם שטעטער.
(אויסגעטען פון העברעאישען
שטערנ, העלפ.)

אויפ'ן שווער פון
ארץ ישראל

בין הרב יעקב לעוויןסאן.

פאר שטענען אינעם אומן שווען
 פון ווייניג אריבער און אראפ שטאנען
 פארשטאנען ווייניג גלייבן
 ווייניג שפארן, עס דעמאנטערט
 ווייניג, און וועלכע מיר וועלן דאס
 פארשטאנען איבערעם הויפט צו אונזער
 ווייניג, און עס איז שווער, ענד
 ווייניג, פאר א גוט פאר א באמא-
 לען חובות, וואס ווייניג גוט נעמאלט
 געוויינען און מיר פון ענין מיינען
 דאס, עס מיינען באמאנענען ערליי-
 גע וועלכע פאר אונזער אייגענע
 שווייגן, בון אונזער לאנד וועט קומען
 דעם היינטיגן איינפאלען פון אן אר-
 דעם חלק וועט, עס איז אבער אן אר-
 אריינ, פון שווייגענעם אבער אן ווייניג
 פסע, וואס מיר נעמען ווערען ביים פא-
 טע אונזער פון ווייניג פסע, וואס מיר
 ווייניג פארשטאנען שטאר פון דעם ער-
 פסע, פון דעם נעמען איבער און אונזער
 נאציאנאלען מיטן, דאס און די אים
 אריינ, פון דעם איינער, אריינען
 הייסט, פון דעם איינער אריינען שטאר-
 דענען

נאכדעם דאס באמאנענען, און איינע
 שטערט ווייניג שטארק און אריינען
 גאר אידן די אריינען באמאנענעם
 אדער אנדערע אריינען באמאנענעם
 און די פועלע ענין און דעם גע-
 ענע פון, (בונד), וועלכע האבען גוט
 געקומען די אריינען צו אראנאנען
 געשטענען, און אריינען שטארק און
 אריינען שטארק און אריינען שטארק
 שטערט האט זיך געענען ביי די באר-
 שווייגען צו געבען אידן וואסן פאר
 דעם ענין פון געשטענען, אבער דעם
 וועט באמאנענעם און אריינען
 (למען) האבען געענענען אידן דעם
 און די אריינען שטארק ווייניג, (בונד)
 נען באמאנענעם און געבען און וואסן
 שטארק ענין גוט, ווייניג און שטערט
 העלפן דער, האבען - געוואנען
 און וואס באמאנענען דעם שוין גענען
 באמאנענען, האבען געענען דעם
 וועט, האבען, עס איז גוט נאכדעם
 פאר דענען ענין פון פאנענענען
 און אריינענען, ווייניג די באמאנענע
 ווייניגע וואסן שוין ווערען אן ווייניג פאר
 האבען וואסן גוט באמאנענען, אבער ווען
 און שטארק און אריינען האבען זיך
 פאנענען האבען די וועט אריינען, וויי-
 נען, און האבען גוט געוואנען

ער וואס האט אים געזאגט פאר
 אז אידישע חסידים קומע וואסען פאר
 ערשטס - שוין ווי באהאלטען אין דעם
 געלעגנע סאקס פון זייערע פרייערע
 ברויטער'ס וואסען ווי זייערע פרייערע
 פאדאקס אלס "האמער" דעוואנאציע-
 דען" דער אייבער פון דיעזע צוויי
 קען איז געווען איינער פון די וואס האט
 געבעטען וואסען פאר ערשטסטויבן נאך
 אלע יונג באשודט ווייניג צווייגעווייניג
 געווארען.
 אן אייבערשטייבערע געמאל איז
 ארויסגעפאלען אויף דעם פאסטערנא-מאס
 ווער איינען ווען גרינגעווע'לס ארומן
 איז דערנענטערטע צו דער שטראסע
 יעדעס וואס ענטקעט צו באהאלטען דעם
 יאג נאך מעגליך, אז יעדער האט גע-
 פרעגט מיט הארץ - "פאלענדיגער
 מאכט וועט איר ארויסקומען וואסוועג
 מיט גרינגעווע'לס מאכט איז גוט צו
 געשטאנען צו גרינגעווע'לס דעם לעצט
 גענעם ארומן איז באלד פארשטיינען

[illegible][illegible]

פון דער אנדער זייט איז אסאך, און
 פון באשעפטיגונגן האבען אריינגענומען
 זייערע בעסטער אויף א הויכעם פארשטיי-
 אונג, וואס ווערן אריינגענומען, נאר דער
 אידשע איבערגענומען האבען נישט
 אויסגעצויגן מ'ן איינצולוס אויף דער
 שטענדיגסטער פארטיקאט און ער האט
 געזעהן, אזוי ווי זיי האבען געזעהן
 אויסצויסן און ענעמיש איז די באשעפ-
 טעניש אונטערגענומען, באצאלט
 אריינגענומען, האבען זיי נאך מער
 געזעהן און דער ראיזינג פון אלע פאר-
 וואלט אונטערגענומען, האבען זיי
 געזעהן דעם הרבן פון דער אידשע
 שטענדיגסטער איינצולוס, נישט קענען
 אויף דעם האבען זיי שווארע מאלות און
 געזעהן דעם פאלק וואס ענעמיש אידיש
 איבערגענומען אויך געזעהן פאר
 נישט באשעפטיגט, אסאך א באצויג פאר
 זייער פארפאנגאנד, און באשעפטיג-
 ווערן אידשע באשעפטיגט.

[illegible][illegible][illegible]

וען אבער דער וואס באשטימט
אין אברעכען געווערן האט, האט
"בס"א" אין דער אידישער פונעם צוואנציגסטן
פערט געווארן אין דעם נעוואסס וואס
זיך געקענט ווענען דאס איז געווען
געווען וואס האבן געוואלט אפגע-
ווארפן די אידישע וואס האבן
מאך געהאט ארויסצוטרעטן אפן
פארן באשעפטיגט, האבן זיך באנוצט
דערפאר וואס זיי געוואלט האבן
זייערע דעם אידישער פונעם, אז אסאך
מאנים מיט א גענערל פאר באשעפטיגט
אפמאכטנס, האבן זיך ביזערט אפ
אסאך בעקלעכער פאר זיך פונדעם,
אז אסאך, אסאך, אסאך, אסאך, אסאך,
ענש, וואס האלט מילכה גענען די באר

שעוויקעס, און דערפאר, איז איהר פון
ערום וויט באלשעוויקעס, דאן שלאגן
די אידען, און אלע וואס אונטערשיידע
די „קאמונע“, געדעל מיט דער „קא“

ווי אזוי מען האט פארראמעז דאס
רומענישע אידענטיטעט

[פון אינווער איז אפגאייטן מיט ארבייטער] ש. פאן

איבערהאל, אין אלע לענדער ענטפערן
וויסן אז אירע אידענטיטעט, אדער
אויסצושטעלן גאנץ אלס דאס אידן
לויט פאר א טאג ליבט, איבערהאל-
העט זי די "אויסגעט", די "אידענ-
טיטעט" אומגעבן, ווערעט שטיינדיג
אין ענטפער ווי דאס ברויט ווען מען
הערט ווי מיר א שטיינעכע פון א
שטער אדער עפעס א סתם - אנגע-
עלטן.
דאס ברויט האבען זיין אין דער ברוי-
ה וועלט שטארק קוקט עס געמאכט די
אידענטיטעט פון ווייזען, ווערעט
דאס שיינ זיין אדער איינמאל פאר א
אידעלע פון א פיליזאפן פרייז פארקויפט
אין פיליזאפיע אומגעבן, דאס האט מען
ברייט געווען אז מען זעט געלערנט אז
פיליזאפיע אסאךמאל וואס פון ווי
"פיליזאפיע איבערצייגונג" מאכט
נאכט עס איז ערענעדיגט געווען ענטפערט
שלאגט האפטיגאל פון ווייזע פארש-
ווער.
גענוצט האבען מיר איינס אזא פאר-
שטענדיג, איינס, ווען דאס נאכגע-
ווייזט פאלט שטענדיג אין טאקס פאר דער
אויסצושטעלונג גענוצט אין בוקא-
רעסט, ברייט אויסצוהערקטן, פאליטיש
פאר פאר די אידען אין די לענדער, וואס
זעט געטענס פארשטעלן גענוצט פון
רעזענציע, הערען מיר ווי א אידענטי-
שע האט פארקויפט דאס ווערענדיג
געטענס ברויט צווישען דעם, וואס עס
אדוועקט אידענטיטעט, פארשטעלן זי

ען מאכען א נוס געשעפט דערמיט.
 דאס פאסט איר אומגענוג?
 מיט א חורעד צייט צוריק ווען די
 גענישע פארשטעהער ביי דער שום -
 געפערנע און פארוי האבען געזען
 דעם רעוועניוען דעם פרויעדעם - טראג
 האט זיך דער שעה - דעראקטאָר
 דעם אפיציעלען רעוועניוער אראפ
 געווארען וועלכען רעוועניוען זיך גענוג
 צום , פארשטעהער פולס בוקאוו
 און דערוועגן, פאר סענאטאר יעקב
 אדער זאל אומצוהאלטן זיין ווי
 וועגן דער , האטען איר
 געזעהן, דורך וועלכער די פאראייניגט
 מלכות אירע ארויסצוגענוגען איר
 רעוועניוער רעוועניוער פרויעדעס
 זיך פאר די ארויסע ברענגע , ה' יעקב
 וועלכע איר נישט מין געוועהר
 די פארשטעהער פולס בוקאוו
 גענום איר רעוועניוער פאראקטאָר
 און רעוועניוער סענאטאר, וועלכער
 געווענמערס דאס בוקאוונישע אדער
 אירע פאר אפאלאג פון דער ר' יעקב
 מיטער רעוועניוער, האט דאס איר
 אומגענוג געקערט, אז עס איז
 געשענעם מאטאר, וואס נישט א
 פארוי ארויסצוגענוגען אירע דער ר' יעקב
 מיטער רעוועניוער דעם געפאלענעם האט
 אפאלאג, וואס פאראקטאָר דעם
 סענען אומ'לכוד ב' דער רעוועניוער
 רעוועניוער ב' דער רעוועניוער פאלט.
 דער האטער האט אומצוגענוגען שוין
 דעם רעוועניוער פאלט.

געזאגט פון י. ל. קאלושינסקי

הנהיגו חזק

וְעַם הָעַם דַּעַר קוֹטְעֵנְדִּיגֶר טַאג
 דוין שרעק
 פֿון גרויס טעג
 פארבייטען זיך, אויף רוה און פרייד.
 פארהייזען דיר דוין רוהלאזיגע הארץ
 פון שטויסען נים דערואסע ליד.
 וואקענדיג פארטאטעס מעיד,
 אין וועג
 אין טעג
 מיט אונזערע שריט.

אני דאס פון יענעם
פון א דאס

x סאנעט
פון 5. דאזענבערג

האסתר כליו ארבעה עשר יום דין ויארם
ויוע מום אסתר א נארוש קנד
העוד א ארורם אוים חסם נאד פארן וינד
אין עם ויבם הארור קין אסתרלנג נטו קין ארם

אז נאך האסטו באוואוסטווינג מיך געמאכט ?
און די דאסע פון וואספער געשפילט
און דאן פיל פארוואסטיג מיך געצויגלט.
און אז וואסלעך טייער מיין הארץ האסטו געמאכט ?

וְעַתָּה יֵשׁוּעָה אֶת הָעָם מִיַּד הָעֲרָבִים וְהָעֲרָבִים יִשְׁעוּהוּ
 אֶת הָעָם מִיַּד הָעֲרָבִים וְהָעֲרָבִים יִשְׁעוּהוּ

אין דער זון אין די שטערנען ווען אין דער
אפער. נאכאנאנד וועל דערען אים פון דער
אין די שטערנען וואס אין שיק אפער צו דער
דורך דער נאכט'ס שיינענדיק שטערנען

... ..

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
— PUBLISHED BY —
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
251 - 253 Queen Street West Telephone Adelaide 8790
Subscription Rates \$5.00 Per Year

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario
January 22nd. 1913

ד' פאר אייניגמע שטאמען
דער גאולה קאמפייז איז

זייס עטלעכע מעג. זייס וואסאג (דעם 18-טען יאנואר) קומט
 און און ווערט פארגענומען אין דעם פאראייניגטע שטאטאון א "קאמפיון"
 און 10 מיליאן דאלאר. אונגעפערט פון דער אמעריקאנער צייטונגסער
 רעאניזאציע אונטערן נאמען "דער צעהן מיליאן דאלאר גאולה פאנד".
 ווי מען ערקלעהרט אינו פון דער אמעריקאנער צייטונגסער הויפט
 ווארמער וועלען דעם געוואלטעטע געלדער פארבייזוכט ווערען פאר פאר
 ערע צוועקען.

1. מופען הארד אין ארץ ישראל.
2. פארשטייט זיך ארץ ישראל פאר א גרויסער אידישער עמינאציע,
דורך פארשטענדע מיטלען:
א. וואסער לויטונג און ענטוויקלונג פון וואסערמאכט.
ב. סאניטאציע און אויסריידענע פון וואסער און שטאט
און דארף.
ג. בעוואסערונג, בעוואסערונג און ענטוויקלונג פון נא-
טארישע אדער.
ד. די שאפונג פון טעכנישע לאבארטאטורעס פאר לאנדווירט-
שאפטליכע און אינדוסטריעלע צוועקען.
3. די דערמאנטע און ווייטערע ענטוויקלונג פון ארבייטן וואס
ווערען שוין אנגעהערט אין ארץ ישראל:
א. לאנדווירטשאפט, אינדוסטריע, האנדל און בעהאווער,
ב. העברעאישע שולען אין ארץ ישראל.
ג. דער העברעאישער אוניווערסיטעט.
ד. האנדל צו לאנדווירטשאפטליכע און אינדוסטריעלע ארבע-
טערעס און פאברעקאטורען.
ה. תלמודי באהערשונג און אדמיניסטראציעס ארבייט.
ו. הילף פאר די געליטענע אידישע קאלאניסען.
ז. די ציוניסטישע קאמיטעס אין ארץ ישראל.
ח. דער אינפארמאציע ציוניסטישער מעדיאל וועגן און די
גריסעס סטודע.
ט. די אויסטראליע פון מאלאזיא.
י. די פארשטענדע פון וואונוועגן.
1. ארבייט אין איסטרא, דירעקט פאר ארץ ישראל:
א. אידישע לעגאן: הילף פאר קרובים און "באנאסעס"
פאר לעמאניאליטעט לעגאציען.
ב. וואסען פאר פאלקס געברויך אין ארץ ישראל.
ג. פאליטישע טראנס, אינפארמאציע, רעגיסטראציע,
פאפולארע, טעכנישע און עקספערט פארשונגען אינדי-
דעס פאר ארץ ישראל.

ד. די דערמאנטע און ענטוויקלט פון דער צייטזייטער איד
פאנאליע אין אכעזימא, איינמאל און אנדערע לענדער.
דאס זענען די צוועלען פאר וועלכע דער נאחמא פאנד
וועט ארבעטן, ווערן ציעלן אין צוועלען וועלכע זענען העכסט
וויכטיקע ווערן, אויב נאר רובסט וירטועלעכע זענען.

מר ווייסען דערנעבן נאך גיט, וואס די קאנאדער ציוניסטישע פערזענלעכע נעמען מיט לוסט'דיגע קעמפיין, ווארשיינליך וועט זי גיט שטעלען אן א יום, אבער אויב די מאנציע ארגאניזאציע'ס אלס קערנעלעכעס און יעצט אים שטאנדענע וואס איבערשטעלען דעם לעקטיוו פארן נאליה "קעמפיין", דארפן אבער וויכער גיט איינפעהלען די ברייטשטענדע פון די יודים, און אויך איינער וואס העלפט דאס געטון ווערען דאס וואס קען נאר געטון ווערען פארן צעהן מיליאן דאלאר נאליה מאנע.

אין אלע פרויערדיגע קאמפיינס, אינטערעסירט פון דער אמעריקאנער צייטונגסשער ארגאניזאציע, פלעגט שטענדיג דער קאנאדער ציטראט ווין א נאנטן אנוועזנדיגער, און איידעם זיין יאהר אדארף עס ווין דער פאל.

מיר שטענען יעצט פאר דער אויפבויענדיג פון ארץ ישראל, אין
ווער עס קען נאר אין דער בויענדיג ארבייט העלפען, דער דארף דערצו
בויענדיג דעם פילסטען מאקסימום, וואס איז נאר מעגליך.

א נעשר אנגענעם האבען אדע פיינע

א. געזעצטענעם האבען אלע פנים — וואס די וועלט א שפריכווארט
אין עם אין מיד אמת.

זון להט אין עס או די וועלכע האבען געהאט קאמפאטן צו
 געמאלדען זיך. האבען איהם געהאט אין איין לויבען. האבען
 איהם געמאלט אין ארויסגעשטעלט ווי וואגאנדס אינגענער רעטער אין
 געלייזער. צוגעשריבען איהם אלע מעלות. אין יעצט ווען קאמפאטן
 ליבט א הערשאפטענער. האט ער גיט נאר פארלארען זיין מאכט. נאר
 איין זייער פריינט זיין דעם מאכט.

אין דערעס אראבערן אין צייטונגען. וואו מען האט זיך גע-
געקענט אפהויבן פון קאלטשאק מעשים. וואו מען האט געקענט צי
באקלעידן דעם צאריט און מאנארכיסט קאלטשאק מיט א ערפול-
קאנש מיטלע. דערש מען זעסט גוט וועגן קאלטשאק ווי פון א געפ-
לענעם העלד. נאר ווי פון א גאנץ פשוט'ן אין קליינליכען פרינסטערלינג.
א געשלאגענעם האבען אלע פיינט — אין איר געוועזענע פריינט.

וועלכע האבען זיך אמאָל די העלדער צוריסען איהם לייבענדיג.